

Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ

**2022 թվականի դեկտեմբերի 13-ի ՀՀ ԿԲ Խորհրդի նիստին
մասնակցում էին**

ՀՀ ԿԲ նախագահ Մ. Գալստյանը,

ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալներ Ն. Երիցյանը և

Հ. Խաչատրյանը,

Խորհրդի անդամներ Դ. Նահապետյանը, Ա. Մանուկյանը,

Լ. Սահակյանը

Խորհրդի նիստը սկսվեց դեկտեմբերի 13-ի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային, ֆինանսական և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

Ներկայացվեցին արտաքին հատվածի ընթացիկ զարգացումները: Արձանագրվեց, որ չորրորդ եռամսյակում համաշխարհային տնտեսությունում շարունակվում են տնտեսական ակտիվության դանդաղման միտումները: Այդուհանդերձ, ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրներում դեռևս պահպանվում է բարձր գնաճային միջավայրը՝ պայմանավորված հիմնականում պահանջարկի գործոններով և ձևավորված բարձր գնաճային սպասումներով: Այս պայմաններում զարգացած երկրների կենտրոնական բանկերը կշարունակեն էականորեն խստացնել դրամավարկային պայմանները, որն առավել կտրուկ սպասվում է ԵՄ-ում՝ կապված գնաճի վրա առկա էներգետիկ ճգնաժամի հետևանքները մեղմելու հետ: Ռուսաստանում իրավիճակն այլ է. սպասվում է տնտեսական աճի՝ նախատեսվածի համեմատությամբ ավելի մեղմ անկում՝ պայմանավորված նաև բյուջետային ծախսերի ավելացմամբ, որոնք առավելապես կապիտալ բնույթի են լինելու և գնաճի վրա ունենալու են թույլ ազդեցություն: Ուստի, ՌԴ ԿԲ-ն կշարունակի աստիճանաբար թուլացնել դրամավարկային պայմանները: Զարգացած երկրներում հետևողական դրամավարկային գործողությունների արդյունքում համաշխարհային պահանջարկը որոշակիորեն կթուլանա, և միջազգային ապրանքահումքային շուկաներում կդիտվի գների նվազում՝ նպաստելով նաև համաշխարհային գնաճային միջավայրի մեղմմանն ու արտաքին հատվածից ՀՀ տնտեսության վրա փոխանցվող գնաճային ազդեցությունների թուլացմանը:

Խորհուրդը քննարկեց ՀՀ տնտեսության զարգացումները և արձանագրեց, որ 2022 թ. չորրորդ եռամսյակում ևս պահպանվել է բարձր տնտեսական ակտիվություն՝ պայմանավորված գերազանցապես ծառայությունների ճյուղում ձևավորված արտաքին բարձր պահանջարկով: Դրական զարգացումներ են դիտվել նաև շինարարության ճյուղում: Միևնույն ժամանակ, ծառայությունների և արդյունաբերության ոլորտներում դրսևորվում է արտահանման և ՀՆԱ ներուժի ավելացում: Չնայած դրամական փոխանցումների և տնօրինվող եկամուտների աճին, մասնավոր ծախսումները դեռևս մնում են զսպված և արտահայտվում են մասնավոր հատվածի խնայողությունների ավելացմամբ: Վերջինս առավելապես դիտարկվում է ձեռնարկություններում:

Քննարկվեցին ՀՀ ֆինանսական շուկայի զարգացումները. արձանագրվեց, որ չորրորդ եռամսյակում շուկայական կարճաժամկետ տոկոսադրույքները ձևավորվել են քաղաքականության տոկոսադրույքի շուրջ: Եռամսյակի ընթացքում արտերկրից ֆինանսական միջոցների ներհոսքի և արտահանման դրական զարգացումների ազդեցությամբ ՀՀ արժույթային շուկայում պահպանվել է դրամի արժևորման միտումը: Միևնույն ժամանակ, առանձին իրավիճակներում ֆինանսական մեծածավալ ներհոսքը արժույթային շուկայում առաջացրել է խաթարումների հնարավոր ռիսկեր, ինչին ՀՀ ԿԲ-ն արձագանքել է շուկայում մասնակցությամբ՝ գնելով արտարժույթ և նպաստելով ֆինանսական շուկայի բնականոն գործունեությանը: Արձանագրվեց, որ արտարժույթային մեծածավալ ներհոսքն անդրադարձել է նաև ավանդային շուկայի միտումների վրա, որտեղ, հատկապես սեպտեմբերից, դրսևորվել է արտարժույթային ավանդների ծավալների զգալի աճ:

Խորհրդին ներկայացվեցին նաև գնաճային զարգացումները, որի համատեքստում փաստվեց, որ 2022 թ. նոյեմբերին գրանցվել է 1.1% գնաճ՝ նախորդ տարվա նույն ամսվա 1.7%-ի փոխարեն: Ամսվա ընթացքում գնաճը պայմանավորվել է պարենային ապրանքների գների 1.6%, ոչ պարենային ապրանքների գների 0.5% և ծառայությունների սակագների 0.2% աճով: ***Այս փոփոխությունների արդյունքում 12-ամսյա գնաճը որոշակի նվազել է և ամսվա վերջին կազմել 8.8%: 12-ամսյա բնականոն գնաճը ևս նվազել է՝ կազմելով 9.9%:*** Արձանագրվեց նաև, որ արտաքին հատվածից գնաճային ազդեցությունների որոշակի թուլացման, դրամի արժևորման և զսպողական դրամավարկային քաղաքականության իրականացման արդյունքում գնաճային միջավայրը որոշ չափով մեղմվել է, այդուհանդերձ, առկա բարձր պահանջարկն ու գնաճային սպասումները մեծ նպաստում ունեն գնաճի բարձր մակարդակի պահպանման գործում:

Իրավիճակային հաշվետվության և արտաքին ու ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների քննարկումից հետո Խորհուրդն անցավ մակրոտնտեսական սցենարների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների քննարկմանն ու քաղաքականության տոկոսադրույքի որոշման կայացմանը: Կանխատեսող թիմը Խորհրդին էր ներկայացրել վերոնշյալ մակրոտնտեսական իրավիճակում առաջիկա տնտեսական զարգացման հեռանկարների, այդ թվում՝ դրամավարկային քաղաքականության համապատասխան գործողությունների բարձր և ցածր գնաճային սցենարներ: Խորհրդի անդամները համակարծիք էին, որ արտաքին հատվածից ՀՀ տնտեսության վրա փոխանցվող գնաճային ազդեցությունները որոշ չափով թուլացել են՝ պայմանավորված ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրների ԿԲ-ների վարած զգալի զսպողական դրամավարկային քաղաքականությամբ: Ավելին, Խորհրդի առանձին անդամներ կարծում էին, որ արտաքին հատվածից փոխանցվող թույլ պահանջարկի և գնանկումային միտումները, իրական հատվածում առաջարկի ներուժի որոշակի ավելացումը, ինչպես նաև նախկինում իրականացված ՀՀ ԿԲ դրամավարկային գործողությունները ստեղծել են բավարար հիմքեր գնաճի միջնաժամկետ նպատակի իրագործման համար: Սակայն, մյուս կողմից, Խորհրդի անդամների մեծամասնության կարծիքով, չնայած արտաքին հատվածից փոխանցվող թուլացող գնաճային ազդակներին, ներքին տնտեսությունում պահպանվող մեծ պահանջարկն ու բարձր գնաճային սպասումները պարունակում են դրամավարկային էական ռիսկեր, ուստի դրանց կառավարման առաջնահերթությունից ելնելով՝ անհրաժեշտ էին համարում շարունակել դրամավարկային քաղաքականության հետևողական խստացումը: Արդյունքում՝ **ԿԲ խորհուրդը ձայների մեծամասնությամբ որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը բարձրացնել 0.25 տոկոսային կետով:** ԿԲ խորհուրդը նաև հետևողական է լինելու՝ համարժեք գործողություններով ապահովելու գնաճի կայունացում և չեզոքացնելու գնաճային սպասումների ապախարսխման ցանկացած ռիսկ: Դրամավարկային քաղաքականության ներկայացված սցենարի համաձայն՝ 12-ամսյա գնաճն աստիճանաբար կնվազի և միջնաժամկետ հորիզոնում կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ խորհուրդը գնահատում էր, որ նախանշված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերը հիմնականում հավասարակշռված են: Ռիսկերի՝ որևէ ուղղությամբ դրսևորման պարագայում Խորհուրդը համարժեքորեն կարձագանքի և կապահովի գների կայունության նպատակը:

Խորհուրդը հաստատեց ԿԲ գործիքների տոկոսադրույքների վերաբերյալ որոշումը և առաջարկվող մամուլի հաղորդագրությունը, որոնք կցվում են:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴ**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ
ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՄԱՆ ԵՎ
ՎԵՐԱՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ՄԱՍԼՈ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 20-րդ հոդվածի «գ» և «ե» կետերով և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը որոշում է.

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը սահմանել 10.75%:

2. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրվող լոմբարդային ռեպո գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 12.25%:

3. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից դրամական միջոցների ներգրավման գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 9.25%:

4. Հավանություն տալ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ մամլո հաղորդագրությանը (կցվում է):

5. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային տնային էջում հրապարակման օրվան հաջորդող օրը:

ՀՀ ԿԲ ՆԱԽԱԳԱՀ

ՄԱՐՏԻՆ ԳԱԼՍՅԱՆ
13 դեկտեմբերի 2022 թ.

2022 թ. դեկտեմբերի 13-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը բարձրացնել 0.25 տոկոսային կետով՝ սահմանելով 10.75%:

2022 թ. նոյեմբերին 12-ամսյա գնաճը նվազել է և կազմել 8.8%: 12-ամսյա բնականոն գնաճը ևս նվազել է՝ կազմելով 9.9%:

Համաշխարհային տնտեսությունում տնտեսական ակտիվության դանդաղման միտումները շարունակվում են: Այնուամենայնիվ, ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրներում ընդլայնված պահանջարկից և բարձր գնաճային սպասումներից ածանցվող գնաճային միջավայրը դեռևս պահպանվում է: Ուստի, զարգացած երկրների կենտրոնական բանկերը առաջիկայում ևս կշարունակեն խստացնել դրամավարկային պայմանները: Գործընկեր երկրներում դրամավարկային պայմանների հետևողական խստացումը կնպաստի համաշխարհային պահանջարկի թուլացմանը և միջազգային ապրանքահումքային շուկաներում գների որոշակի ճշգրտմանը: Արդյունքում՝ համաշխարհային տնտեսությունից ՀՀ տնտեսության վրա ակնկալվում է գնաճային ազդեցությունների թուլացում:

2022 թ. չորրորդ եռամսյակում ՀՀ տնտեսությունում բարձր ակտիվության միտումները պահպանվում են: Տնտեսական աճին շարունակում է էականորեն նպաստել ծառայությունների ոլորտում ձևավորված արտաքին բարձր պահանջարկը: Միևնույն ժամանակ, դիտվում է արտահանման և ՀՆԱ ներուժի ավելացում ծառայությունների և արդյունաբերության ճյուղերում: Իրականացված զսպող դրամավարկային քաղաքականության, դրամի արժևորման, ինչպես նաև արտաքին հատվածից փոխանցվող ազդեցությունների արդյունքում ներմուծվող պարենային ապրանքների գների աճը որոշակիորեն դանդաղում է: Վերջինս նպաստում է գնաճային միջավայրի մեղմմանը: Այնուամենայնիվ, պահպանվող բարձր պահանջարկի և բարձր գնաճային սպասումների ազդեցությունը դեռևս շարունակում է էական նշանակություն ունենալ գնաճի վարքագծում:

Խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում բարձրացնել քաղաքականության տոկոսադրույքը: ԿԲ խորհուրդը հետևողական է լինելու՝ համարժեք գործողություններով ապահովելու գնաճի կայունացում և չեզոքացնելու գնաճային սպասումների ապախարսխման ցանկացած ռիսկ: Դրամավարկային քաղաքականության նախանշված սցենարում 12-ամսյա գնաճն աստիճանաբար կնվազի և միջնաժամկետ հորիզոնում կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ Խորհուրդը գնահատում է, որ նախանշված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերը հիմնականում հավասարակշռված են: Ռիսկերի՝ որևէ ուղղությամբ դրսևորման պարագայում Խորհուրդը համարժեքորեն կարճազանքի և կապահովի գների կայունության նպատակը:

*Կենտրոնական բանկի հասարակայնության հետ
կապերի ծառայություն*